

ע"פ 5845/14 - רון אסט נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעוורים פליליים

ע"פ 5845/14

לפני:

כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט מ' מזוז

המערער:

רון אסט

נגד

המשיב:

מדינת ישראל

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
בת"פ 24189-04-14 מיום 15.07.2014 שניית על-ידי
השופט ד' רוזן

תאריך הושיבה:

ה' בניסן התשע"ו (13.4.2016)

בשם המערער:
בשם המשיב:

עו"ד גיל פרידמן
עו"ד יעל ביטול

פסק דין

השופט נ' סולברג:

1. ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט ד' רוזן) בת"פ 24189-04-14 מיום

עמוד 1

15.7.2014, בגיןו נגזרו על המערער 8 שנות מאסר בפועל, שנתיים מאסר על-תנאי, תשלום קנס בסך 300,000 ₪, והוא חייב גם בתשלום פיצוי ל-17 מתלוננים בסך מצטרר של 3,816,000 ₪; כל זאת במסגרת הסדר טיעון "סגור" שנערך בין הצדדים.

2. המערער הורשע על-פי הודהתו במסגרת הסדר טיעון ב-15 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות חמורות, לפי סעיף 415 סיפה לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), 3 עבירות של גנבה בידי מורשה לפי סעיף 393(2) לחוק, 7 עבירות של זיהוף בנסיבות חמירות לפי סעיף 418 סיפה לחוק, 6 עבירות של שימוש במסמך מזויף לפי סעיף 420 לחוק, וכן בעבירות לפי סעיפים 3(ב) ו-4 לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000. כתוב האישום אשר תוקן בהתאם להסדר הטיעון אוחז בכ-17 אישומים שונים, המתארים כיצד המערער, יתום וקביל נדל"ן, תכנן לרמות ולגנוב כספים מלוקחות, משקיעים ונושם באמצעות הצגת מצגי שוווא, לפיהם הוא מתכוון למוכר דירות ולהקים פרויקטים שונים בתחום הנדל"ן, וזאת מבלי שקיבל אישור ממאן דהוא למוכר נכס כלשהו או להקים פרויקט כלשהו. מצגי שוווא אלו ניתנו באופנים שונים ומתחכמים, כגון הצגת תוכניות בנייה שונות, הדמיות, צילומים ורטוטים, הצגת מסמכים מזויפים המתארים לכאהורה את הסכמת בעלי הנכס למיכירתם, הצגת צילומי שיקים וגלגולם ממתلون לשנהו, ועוד. המערער אף לא בחל בהצעת אותו נכס לממכר מספר מתלוננים. כתוצאה ממערכות היחסים שיצר המערער עם המתלוננים, קיבל מחלקם סכומי כסף גדולים בתורת הלואאה או מקדמה, בידועו כי אין אפשרות להשיב כספים אלו. סך הכספי שגאל המערער עומד על כ-000,000 ₪.

3. כאמור, המערער והמשיבה הגיעו להסדר טיעון "סגור", הכול הסכמה לעניין סעיפי האישום המתוקנים וכן לעניין העונש. אף על-פי כן, לא פתר עצמו בית המשפט המחויז מלבחון את ההסדר, ולشكול את נסיבות העosa ומעשו בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. לאחר ששמע את טיעוני הצדדים, ובוחר נספך שהובא לעיינו קבע בית המשפט המחויז כי הסדר בנסיבות העניין, ולאחר עיון בתסקרי הקרבן שהוגשו, ובוחר נספך שהובא לעיינו קבע בית המשפט המחויז כי הסדר הטיעון הוא סביר, מazon, ומצדqi בנסיבות שהותוו בפסקה לעניין הסדרי טיעון בכלל, ולענישה הרואה במרקלה DNA, בפרט. לאור האמור, אימץ בית המשפט המחויז את הסדר הטיעון במלואו, והשיט על המערער את העונשים שצוינו לעיל.

4. המערער טוען כי יש להקל בעונש שנגזר עליו, על אף שמדובר בהסדר טיעון. לטענת המערער, הוא חתום על הסדר הטיעון בהיותו תחת לחץ חיצוני ופנימי, תוך שהוא סובל מדיכאון עמוק ומהתקפי חרדה יוצאי דופן בעוממתם. המערער מטעים כי אין בכך טענה לכשל ביצוגו בבית המשפט המחויז, להתנהלות בלתי הוגנת מטעם בא-כוח המשיבה או לפגם אחר שנפל בהליך. הוא מודיע לכך שמדובר בערעור חריג ביותר, וכי אין זה מדראה של ערכאת הערעור להתערב בעונש שהוטל במסגרת הסדר טיעון סגור. עם זאת, במסגרת הערעור פורט המערער את נסיבות חיו ומצוותו הנפשי הקשה, ואת קרייסטו הכלכלית שדרדרה אותו לביצוע המעשים. ל汰מיה בטענותיו צירף המערער חוות דעת פסיכולוגית, המתארת את מצבו האמור. אציג, כי המערער אינו מבקש לחזור בו מהודהתו בכתב האישום המתוקן. הוא מכיר בכך שחתא ופשע כלפי המתלוננים וכי הובילם לעברי פי פחת, ואני מבקש לחמק מאחריותו למעשי. עם זאת, הוא גורס כי ראוי שהஐוזן בין שיקולי הענישה השונים יוביל להטלת עונש מאסר קל יותר.

5. המשיבה מתנגדת לקבלת הערעור, טוענת כי אין מקום לקבלו, ומצביעה על כך שהמערער מבקש להחזיק את המקל משני קצוטיו – מצד אחד להרוויח מכתב אישום מתוקן, אך לא לקבל את העונש שהוטל במסגרת הסדר. המשיבה מטעימה כי העונש שהוטל במסגרת הסדר הטיעון מצוי מילא בלבד מתוך הענישה שעליו הצביע בא כוח המערער בבית המשפט המחויז, וכי לא קמה כל עילה להתערבותנו.

6. עינו בanimoki הערעור, בחוות הדעת שהוגשה לתמיכה בו, שקלנו את דברי ב"כ הצדדים, כמו כן התרשםנו מדבריו המערער במהלך הדיון בעל-פה וכפי שנמסרו לנו בכתב. עם זאת, ועל אף ההבנה למצבו של המערער, דעתנו היא כי אין מנוס מחייבתו של הערעור.

7. כאמור, אין ערכאת הערעור נהגת להתערב בעונש שנגזר אלא במצבים חריגים בלבד, שבהם נפלת טעות מהותית בדין, או כאשר רמת העונש חריגה באופן מובהק מזו המקובלת בנסיבות דומות (ע"פ 3091/08 טרייגר נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (21.1.2009); ע"פ 919/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 72 (3.9.2015); ע"פ 4372/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 34 והموabbות שם (5.6.2013)). כך ברגעיל, קל וחומר כאשר מדובר בעונש שהוטל במסגרת הסדר טיעון, קל וחומר בן בנו של קל וחומר, מקום בו עסקין בהסדר טיעון 'סגור'.

8. רבות נאמר בפסקת בית משפט זה על תפקידו הראו של מכשיר הסדר הטיעון במסגרת האכיפה הפלילית, כמו גם על הזרירות שיש לנகוט ביחס אליו:

"דומה כי אין כו� חולק כמעט על כל שהשימוש בכל זה הינו בעל יתרונות ניכרים ועל כך שככל יש בערכתם של הסדר טיעון כדי לקדם את האינטראס הציבורי, כמו גם על כך שמליא, במצבים שעמה מתמודדת מערכת המשפט בישראל ובהתחשב בעומס הרוב המוטל הן על ידי המשפטן, הן על יתר הנוגעים בדבר, הסדר טיעון מஹום כל' מרכזי במלאת אכיפת החוק - כל' הכרחי על מנת שהמערכת יכולה תוכל לשאת בנסיבות המוטלות על כתפיה. לצד זאת, אין ולא ניתן להטעם מהקשה ומהסיקונים הבלתי מבוטלים שוטמן בחובו מוסד זה, ובין היתר מהחשש מפני הרשות חפים מפשע, מהחשש מגיעה באינטראס הציבורי להענשת עברינים ומפגעה בעיקרון הבסיסי של שוויון בפניו החוק. ממשמעות הדברים הינה אפוא כי ערכית הסדר טיעון לא תהיה נכונה בכל מקרה ולא 'בכל מחיר', ומכאן הצורך בבחינה, בדיקה ושקלול זיהרים ואחראים - הן מצד הצדדים, הן מצד בית המשפט שלאישורו מובא ההסדר" (ע"פ 1281/06 בורשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד סב(4) 100, 112 (2008) (להלן: "ענין בורשטיין").

בהתאם לכך, התוותה ההחלטה את אמות המידה על-פייהן יבחן בבית המשפט הסדר טיעון המוצג לפני אמות מידה אלה, "קיומו של הסדר טיעון הוא שיקול מרכז ישיקולי של בית-המשפט הגוזר את העונש. בכלל, בית-המשפט יראה לקיים את הסדר הטיעון בשל הטעמים הקשורים בחשיבותם ובמעמדם של הסדר טיעון" (ע"פ 98/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1), 577, 608 (1998) (להלן: "ענין פלוני"). זהה נקודת המוצא. לצד זאת, יבחן בבית המשפט האם הושג איזון בין טובת ההנאה שמשמעותה הסדר הטיעון לנאים, לבין התועלות שיש בהרשעת הנאים ובעונש המוצע במסגרת ההסדר לאינטראס הציבורי, בין היתר בכך לב לחיסכון בזמן ובמשאבים השיפוטיים, להודית הנאים ביצוע העבירות וקבלת האחריות למשוי, ממניעת הצורך בהעדות של הנאים אלמלא ההסדר, את האינטראס הציבורי (607-609). מנגד, יביא בית המשפט בחשבון גם את סיכון הירושתו של הנאים על-ידי הענישה, ועוד (ענין פלוני, בעמ' 13, 113). ראיינו אפוא, בשמירה על אמון הציבור ברשות החוק ובഫעלת מדיניות ענישה הולמת ושוונית (ענין בורשטיין, 609). ראיינו אפוא, כי על אף שבית המשפט איננו פטור מלבחן בעצםו את שיקול הענישה, הרי שלא יマー להתערב בעונש שהוסכם בין הצדדים, בוודאי כאשר מדובר בסדム 'סגור', אשר איננו קובע מתוך מסוים אלא עונש מוגדר ומסויים. התערבות זו שמורה למצבים חריגים ביותר (השו ע"פ 5310/12 פלוני נ' מדינת ישראל (9.9.2012)).

9. העניין שלפנינו איננו בא גדרם של מצבים חריגים אלה, המצדיקים את התערבותונו. המערער הבין את הסדר הטיעון עליו חתום, ועשה זאת בדעה צלווה. הוא איננו טוען לכשל שנפל ביצוגו. כמו כן, גם בתיחס לתוכנית של חוות

הදעת שהוגשה, לא שוכנעת כי מדובר בנסיבות בו נשאל כוח רצונו של המערער או שלא היה לו שיקול דעת אם לקבל את הסדר שהוצע לפניו, אם לאו. משכך, אין עסוקנן בנסיבות שבו נפל פגם בהסדר הטיעון, מהפן ההסכם. מכל מקום, גם אם אכן כך היה, לא היה זה מן הראו לבטל רק את החלק בהסכם אשר החמיר עם המערער, לשיטתו, אך בד בבד להותיר על כנו את החלק בהסדר המקורי עמו, היינו את הרשותו בעבירות קלות יותר, במסגרת כתוב אישום מתוקן.

10. גם מהפן העונשי אני סבור כי יש מקום להתערבותנו. אכן, העונש שהוטל על המערער אינו מן הקלים. ברם, גם העבירות שביצע עבירות הן קשות. בעבר התייחסנו למדיניות העונשה הראיה בעבירות כלכליות:

"בית משפט זה עומד לא פעם על ההחמרה הנדרשת בעבירות כלכליות, המכוננות עבירות "צוארון לבן". בעבר נתנו בתיהם המשפט להקל עם מבצעי עבירות מסווג זה, בשל תדמיתן 'הנקיה' יותר מאשר לעבירות אחרות. ואולם, לעיתים החורבן שעבירות כלכליות עלולות להמית על נפגעהן הוא גדול לאין ערוך מאשר עבירות רכוש 'רגילות'. נזקיהן עלולים להשתרע לאורך זמן ולсхוף גם את קרוביהם ומשפחותם של הנפגעים אל עבריו פיفتح. הן עלולות להביא לשחרור ולפיגועות נוספות ברכוש, בגוף, בכבוד ובחירות" (ע"פ 3506 הבו נ' מדינת ישראל, פסקאות 638-640 וההפניות שם (12.1.2016)).

אכן, מן המכתבים שהוגשו לעיונו עולה כי גם העבירות שביצע המערער הותירו אחריהן שובל של נפגעים, אשר חייהם נהרסו, פשטוו ממשמעו, במילוי הכלכלי, הנפשי והבריאותי. המערער עצמו מכיר בכך, וסביר כי עליו לשאת באחריות למשיעו. אזכור, כי בדיון בבית המשפט המחויז טען בא כוח המשיבה כי מתוך העונש ההולם נע בין 7 ל-12 שנים מאסר, ואילו בא כוח המערער טען כי על מתחם זה לעמוד בין 6 ל-10 שנים מאסר. מכאן, שלכלוי עלמא העונש שהוטל מצוי בתחום העונש, ושם אף על הצד הקל שבו.

11. סוף דבר, בכלל הנسبות איini סבור כי יש מקום להקלה בעונש המאסר שהוטל על המערער, מעבר לעונש שעליו הוסכם במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים. אי כך, אציג לחבבי לדוחות את הערעור.

ש 1 פ 5

השופט י' דנציגר:

אני מסכים.

ש 1 פ 5

השופט מ' מוזז:

עמוד 4

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il

אני מסכימן.

שפט

הוחלט כאמור בפסק הדין של השופט נעם סולברג.

ניתן היום, י"ב בניסן התשע"ו (20.4.2016).

שפט

שפט

שפט